

Ủy ban thường vụ quốc hội thảo luận về thu hồi, đền bù đất đai: Không sợ thiếu, chỉ sợ không công bằng

Dân Việt - Thu hồi đất, định giá đất đền bù cho người dân là 2 vấn đề được bàn luận sôi nổi nhất trong phiên họp chiều 12.9 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội (UBTVQH) về góp ý hoàn thiện Dự thảo Luật Đất đai (sửa đổi).

Dự án luật này được xem xét, thảo luận qua 3 kỳ họp Quốc hội và sẽ được trình Quốc hội xem xét thông qua tại kỳ họp thứ 6 trong tháng 10 tới. Dự thảo luật sau khi chỉnh lý gồm có 14 chương với 213 điều (tăng 3 điều so với dự thảo luật đã trình QH tại kỳ họp thứ 5).

Hạn chế thu hồi tràn lan

Thảo luận sau khi Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường Nguyễn Minh Quang trình bày báo cáo giải trình, tiếp thu, chỉnh lý Dự thảo Luật Đất đai (sửa đổi), nhiều ý kiến trong UBTVQH đều đề cập vấn đề thu hồi đất để thực hiện các dự án, công trình phát triển kinh tế, xã hội. Đây là vấn đề đang tồn tại nhiều bất cập và gây nên nhiều phức tạp trong thực tế hiện nay. Chủ nhiệm Ủy ban Ngân sách- Tài chính của Quốc hội Phùng Quốc Hiển cho rằng, việc thu hồi đất thực hiện các dự án phát triển kinh tế, xã hội nên quy định hạn mức đất được phép thu hồi theo từng cấp (Quốc hội, Chính phủ, HĐND) để hạn chế thu hồi tràn lan, đảm bảo tính minh bạch, khách quan.

Việc thu hồi đất tràn lan ở nhiều địa phương khiến người dân hết sức bức xúc (ảnh minh họa).

Chủ nhiệm Ủy ban Pháp luật Phan Trung Lý cũng cho rằng, nội dung được sự quan tâm đặc biệt của Quốc hội và người dân là thu hồi đất. Điều này cũng được thảo luận khi sửa đổi Hiến pháp, nhưng Luật Đất đai sửa đổi có ý nghĩa giải quyết cụ thể nên các quy định cần rõ ràng. Theo ông Phan Trung Lý, Điều 62 và Điều 63 quy định về thu hồi đất cho mục đích lợi ích quốc gia, công cộng và thực hiện các dự án phát triển kinh tế, xã hội có nhiều điểm giống nhau. Do đó, cần nghiên cứu để quy định cho chặt chẽ.

Phó Chủ tịch Quốc hội Huỳnh Ngọc Sơn đề nghị nên gộp 2 điều trên và lấy tên khác như: Thu hồi đất để phát triển kinh tế, xã hội, trong đó bao gồm cả mục đích vì lợi ích quốc gia, công cộng, phát triển kinh tế, xã hội. Tuy nhiên, cần nghiên cứu quy định rõ thẩm quyền, theo hướng thu hẹp việc giao cho HĐND.

Ông Phan Xuân Dũng - Chủ nhiệm Ủy ban Khoa học Công nghệ và Môi trường bày tỏ, người dân bức xúc và có nhiều ý kiến liên quan đến đất đai có lẽ vì "không sợ thiếu, chỉ sợ không công bằng".

Do đó, luật cần quy định rõ trên loại đất cụ thể nào đó, người dân có quyền gì và khi thu hồi họ được hưởng gì để tạo sự đồng thuận.

Không thể định giá đất theo quy hoạch

Liên quan đến việc định giá đất được quy định trong Dự thảo Luật Đất đai (sửa đổi) lần này, có ý kiến đề nghị quy định thành lập cơ quan định giá đất độc lập với cơ quan quyết định thu hồi đất, giao đất, cho thuê đất. Tuy nhiên, theo ông Nguyễn Văn Giàu- Chủ nhiệm Ủy ban Kinh tế, đất đai thuộc sở hữu toàn dân do Nhà nước đại diện chủ sở hữu và thống nhất quản lý, Nhà nước có quyền định đoạt đối với đất đai, trong đó có quyền quyết định giá đất. Do

vậy, việc giao thẩm quyền cho UBND cấp tỉnh quy định, quyết định giá đất như dự thảo luật quy định là phù hợp.

Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Sinh Hùng nhấn mạnh, so với các luật khác, Dự án Luật Đất đai sửa đổi đã thảo luận tại 3 kỳ họp. Điều đó chứng tỏ Đảng, Chính phủ, Quốc hội nhận thức rất rõ tầm quan trọng của luật này. Luật liên quan thiết thực đến đời sống của người dân, ổn định chính trị xã hội của đất nước.

Chủ tịch Quốc hội đề nghị cơ quan soạn thảo, cùng với ủy ban thẩm tra tiếp tục tiếp thu, rà lại đầy đủ, đảm bảo tính khả thi của luật, để khi vào đời sống, luật khắc phục tối đa những tồn tại, nhất là tình trạng khiếu nại, tố cáo, tiêu cực, lãng phí thất thoát.

Đối với việc định giá đất để bồi thường khi Nhà nước thu hồi đất, có ý kiến cho rằng nên định giá đất theo mục đích của đất sẽ quy hoạch. Tuy nhiên, Phó Chủ tịch Quốc hội Ông Chu Lưu cho rằng: "Điều này không hợp lý, bởi vì giá sử dụng đất nông nghiệp, Nhà nước chuyển mục đích sang đất thương mại, đất dịch vụ thì giá chắc chắn khác.

Nếu Nhà nước đầu tư cơ sở hạ tầng vào đó nữa thì giá lúc đó sẽ càng khác. Tôi đồng ý theo tinh thần của dự thảo rằng đền bù theo mục đích của từng loại đất đang sử dụng, ví dụ đất đang sử dụng là đất nông nghiệp sẽ đền bù theo giá đất nông nghiệp hiện hành, hay đất đó là đất ở thì cũng đền bù theo giá đất ở".

Phó Chủ tịch Quốc hội Ông Chu Lưu nói: "Việc đền bù trên một loại đất, trong một quy hoạch thì phải một giá, còn mục đích làm gì thì tính sau. Không thể hai mảnh đất gần nhau mà thu làm dự án thương mại thì đền bù mức này, làm nhà trẻ thì đền bù thế kia. Dân chắc chắn không đồng tình"

Đồng ý với quan điểm trên, ông Nguyễn Hạnh Phúc - Chủ nhiệm Văn phòng Quốc hội cho biết: "Không thể đền bù theo mục đích đất sẽ quy hoạch được. Bởi vì không phải đợi đến khi giá đất tăng lên do Nhà nước chuyển mục đích sử dụng, đầu tư hạ tầng, mà chỉ cần nghe đất đó sẽ quy hoạch để làm cái này cái kia là giá đã tăng lên rất nhiều rồi. Nếu tính theo giá này thì sẽ không ổn".

Đình Thắng - Ngọc Thành